

OBSAH

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY	2
1. Konkrétní cíle vzdělávání	2
KLÍČOVÉ KOMPETENCE	4
2. Obsah a časový plán vzdělávání	6
3. Délka a časový plán vzdělávání	10
4. Formy vzdělávání	10
5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
6. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání	10
7. Popis materiálních podmínek	11
8. Popis personálních podmínek	11
9. Popis ekonomických podmínek	11
10. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	11
11. Aktivity školní družiny	12
12. Identifikační údaje ŠD	13

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina

- ❖ je důležitým výchovným partnerem rodiny a školy
- ❖ plní vzdělávací cíle, rozvíjí nadání dětí
- ❖ pomáhá dětem překonávat jejich handicapy
- ❖ působí preventivně v oblasti negativních sociálních jevů.
- ❖ prostřednictvím volnočasových aktivit posiluje a rozvíjí kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a interpersonální kompetence, občanské kompetence a kompetence k trávení volného času

1. Konkrétní cíle vzdělávání

- Vést žáky ke smysluplnému využití volného času
- Umět se orientovat v nabídce činností
- Vypěstovat potřebu aktivně trávit volný čas
- Respektovat pravidla života v kolektivu (učit se komunikovat)

Činnostmi školní družiny prostupují tyto **dílčí výchovné cíle**:

- **Výchova ke zdravému životnímu stylu** (režim dne, osobní hygiena, tělesná zdatnost, citové vazby, estetické vnímání)
- **Rozvoj komunikačních dovedností** (rozvoj slovní zásoby, schopnost vyjádřit se a naslouchat)
- **Nácvik objektivního hodnocení svého chování** (odpovědnost za své chování, přijímat důsledky, pravdomluvnost, morální kvality)
- **Ovládnutí negativních citových reakcí** (vyrovnání se s neúspěchem, se stresem, řešení životních situací)
- **Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině** (kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí, posilování pozitivního myšlení, temperament, postoje, hodnoty)

- **Formování životních postojů** (základy právního vědomí, tolerance, ochota pomoci, úcta, porozumění, prevence sociálně patologických jevů: drogy, alkohol, kouření, delikvence, virtuální drogy, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus)
- **Nacházení nových vazeb a souvislostí mezi získanými poznatky z výuky tématického celku základního vzdělávání „Člověk a jeho svět“**

Oblast **Člověk a jeho svět** má tyto tématické okruhy:

1. **Místo, kde žijeme** (poznáváme organizaci školy, družiny; bezpečnost na cestě do školy; návštěvy významných kulturních budov a institucí; vycházky, výlety; vztah k městu, ke státu; beseda z historie)
2. **Lidé kolem nás** (příbuzenské vztahy, vztahy mezi dětmi, pravidla soužití, principy demokracie, komunikace, základní lidská práva a práva dítěte, zařazení prvků mediální výchovy)
3. **Lidé a čas** (regionální pověsti a báje; tradice – zvyky; návštěva kulturních institucí – muzeum, galerie; dodržování správného režimu; účelné využití volného času; orientace v čase)
4. **Člověk a příroda** – rozmanitosti přírody (vycházky a pobyty v přírodě, změny v přírodě → pozorování, využití encyklopedií, ochrana přírody, třídění odpadů, péče o pokojové rostliny, sběr a práce s přírodninami); návštěva ZOO a botanické zahrady
5. **Člověk a jeho zdraví** (péče o zdraví, prevence, ošetření drobných poranění, osobní hygiena, dodržování pravidel bezpečnosti, pitný režim, otužování, tělovýchovné aktivity)
6. **Umění a kultura** (kultura chování, stolování, oblékání; osvojení estetiky; umění vyjádřit se neverbálně – výtvarná a z části dramatická výchova). Návštěvy kulturních akcí.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

RVP stanovuje pro předškolní, základní i gymnaziální vzdělávání stejné klíčové kompetence. Tyto kompetence na sebe promyšleně navazují a jejich úroveň postupně graduje s tím, jak vyspělí jsou žáci na jednotlivých stupních vzdělávání.

V RVP ZV se jako klíčové uvádějí:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence občanské
6. kompetence k trávení volného času

KOMPETENCE K UČENÍ

- aktivita při vyučování, při didaktických hrách,
- schopnost spontánního učení a sebevzdělávání
- dokáže zhodnotit své výkony

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- vnímá problémy kolem sebe, umí je řešit
- promýšlí, plánuje, hledá vhodné způsoby k řešení
- rozlišuje správná a chybná řešení
- je kreativní, flexibilní a houževnatý

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- žák dokáže vyjádřit své myšlenky verbálně i neverbálně
- umí naslouchat nejen pedagogům, ale i vrstevníkům
- dokáže se zapojit do diskuse
- schopnost vytvořit si vlastní názor

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ

- podíl na utváření příjemné atmosféry v kolektivu
- umí pomoci nebo pomoci vyhledat
- vytváří hodnotné mezilidské vztahy

- odpovídá za své chování
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- dokáže se prosadit i podřídit

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- chápe svá práva a práva jiných
- negativně vnímá nespravedlnost, šikanu, agresivitu
- dbá na své zdraví
- umí chránit přírodu okolo nás
- váží si tradic a kulturního bohatství

KOMPETENCE TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- umí účelně a smysluplně využít volný čas
- rozvíjí své zájmy
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

2. Obsah a časový plán vzdělávání

JARO

TÉMATA	ČINNOSTI	KOMPETENCE
Místo, kde žijeme	tematické vycházky do blízkého okolí (hřiště, park les, ...)	1, 3, 6
	poznávání svého města (památky, městské budovy,...)	1, 2, 5, 6
	cesta do a ze školy (co míjím, kudy jdu, MHD)	1, 2
	návštěva botanické zahrady	1, 5, 6
Lidé kolem nás	jakou práci dělá maminka, tatínek, ... /čím chci být já	2, 3, 5
	příbuzenské vztahy v rodině (kdo je kdo)	2, 3
	pravidla slušného chování	1, 2, 4
	společné oslavy svátků a narozenin spolužáků	3, 4, 5
Lidé a čas	svátky a významné dny tohoto období (tradice, zvyky, ...) Čarodějnice, Den Země, Velikonoce, Den matek	3, 5
	Veletrh dětské knihy (doprovod. program, besedy, výstava)	1, 3, 6
	Květinový den (boj proti rakovině, pomoc, prevence)	2, 4, 5
	smysluplné využití volného času (kroužky v rámci ŠD,...)	1, 2, 3, 6
Člověk a příroda	pozorování probouzející se přírody, úklid po zimě	1, 2, 5, 6
	poznávání květin a stromů, mláďata v přírodě	1, 6
	sbírání přírodnin, bylin, práce s nimi	1, 2, 6
	ochrana přírody (třídění odpadků, sběr papíru, ...)	2, 5, 6
Člověk a jeho zdraví	dodržování osobní hygieny, péče o zdraví	2, 3
	pohybové aktivity venku, v tělocvičně (postřeh, obratnost,...)	1, 6
	znalost pravidel bezpečného chování ve škole,...	1, 2, 4
	dopravní výchova (značky, pravidla silničního provozu,...)	1, 2, 5, 6
Umění a kultura	jarní výzdoba školy, družiny	2, 3, 5
	jarní písničky, básničky, říkanky	1, 3, 6
	malování kraslic, jarních motivů	1, 6
	výroba čarodějnic, masek	1, 2, 6

LÉTO

TÉMATA	ČINNOSTI	KOMPETENCE
Místo, kde žijeme	tematické vycházky do blízkého okolí (hřiště, park les, ...)	1, 3, 6
	návštěva turistických míst (Ještěd, ...)	1, 5, 6
	chování v obchodě, na poště, u doktora, ...	2, 3, 5
	návštěva ZOO	1, 2, 3, 5, 6
Lidé kolem nás	besedy o prázdninových plánech s rodinou	2, 3, 6
	znalost pravidel slušného chování	1, 3, 4, 5
	společné oslavy svátků a narozenin spolužáků	3, 4, 5
	rozloučení před prázdninami	3, 4, 6
Lidé a čas	svátky a významné dny tohoto období (tradice, zvyky, ...) Den dětí, Vysvědčení, ...	3, 5
	Den dětí (soutěže, sport, doprovodné akce)	2, 3, 6
	poznám čas na hodinách, orientace v čase	1, 6
	smysluplné využití volného času (kroužky v rámci ŠD,...)	1, 2, 3, 6
Člověk a příroda	výlety do přírody, opékání buřtů, sběr plodů	2, 3, 6
	pobyty venku (sportovní činnost)	1, 2, 6
	pozorování zvířat, poznávání plodů	1, 3, 6
	správné chování v přírodě při stanování	1, 2, 5
Člověk a jeho zdraví	první pomoc (znalost tel. čísel, ošetření drobných zranění)	1, 2, 4, 5
	beseda o chování v létě u vody, v lese, ...	2, 3, 5, 6
	návštěva dopravního hřiště (ověření znalostí pravidel)	1, 2, 5, 6
	hygienická pravidla, otužování, ... (beseda)	1, 2, 3, 6
Umění a kultura	kresba letních motivů, zážitků z výletů	3, 6
	výroba herbáře	1, 2, 6
	zpívání trampských/lidových písniček	1, 3, 5, 6

PODZIM

TÉMATA	ČINNOSTI	KOMPETENCE
Místo, kde žijeme	tematické vycházky do blízkého okolí (hřiště, park les, ...)	1, 3, 6
	orientace ve školní budově a okolí	1, 2
	návštěva muzea, galerie	1, 5, 6
	návštěva historických míst v našem městě	1, 5, 6
Lidé kolem nás	seznamovací hry (zejména pro děti 1. tříd)	2, 3
	multikulturní výchova (tolerance, respekt, ...)	2, 3, 4, 5
	společné činnosti v pracovně (hry, tematické rozhovory, ...)	1, 2, 3, 4, 5, 6
	společné oslavy svátků a narozenin spolužáků	3, 4, 5
Lidé a čas	svátky a významné dny tohoto období (tradice, zvyky, ...) Dušičky, Den stromů, Den zvířat	1, 3, 5, 6
	Bílá pastelka, Světluška (jaké je to žít ve tmě, jak pomoci, ...)	2, 3, 4, 5
	společné pouštění draka	2, 3, 6
	smysluplné využití volného času (kroužky v rámci ŠD,...)	1, 2, 3, 6
Člověk a příroda	úklid v lese, sběr odpadků kolem školy, hrabání listů	2, 5, 6
	sběr plodů a přírodnin	2, 5, 6
	pozorování změn v přírodě, zabarvení listů, ...	1, 3, 6
	chováme zvířátka (beseda)	1, 2, 3, 5, 6
Člověk a jeho zdraví	pobyt v tělocvičně - zdatnost, postřeh	1, 2, 6
	relaxace v pracovně, četba, poslech hudby, pohádky	4, 6
	povídání o škodlivosti kouření, drog,	2, 3, 5
	osobní hygiena - ochrana před infekcí	2, 3
Umění a kultura	podzimní výzdoba škola, třídy, herny	2, 3, 5
	obtiskování, frotáž listů, přírodnin	1, 2, 6
	výrobky z přírodních materiálů	1, 2, 6
	výroba draků	1, 2, 6

TÉMATA	ČINNOSTI	KOMPETENCE
Místo, kde žijeme	tematické vycházky do blízkého okolí (hřiště, park les, ...)	1, 3, 6
	významní lidé Libereckého kraje	1, 5
	návštěva liberecké radnice	1, 3, 5, 6
	jak vypadá můj pokoj / jak by měl vypadat ideální pokoj	2, 3
Lidé kolem nás	jak slaví lidé ve světě Vánoce/ jak a s kým je strávíme my	3, 4, 5, 6
	principy demokracie (naslouchání, názory, šikana, ...)	2, 3, 4, 5
	vánoční besídka s dárky	3, 4, 5
	společné oslavy svátků a narozenin spolužáků	3, 4, 5
Lidé a čas	svátky a významné dny tohoto období (tradice, zvyky, ...) Vánoce, Nový rok, Valentýn, ...	3, 5
	orientace v kalendáři (dny, měsíce, st. svátky,...)	1, 2, 6
	Vánoční trhy, Strom splněných přání výstava Betlémů	3, 4, 5
	smysluplné využití volného času (kroužky v rámci ŠD,...)	1, 2, 3, 6
Člověk a příroda	beseda o životě zvířat v zimě	1, 2, 3, 5, 6
	krmení zvířat v lese (zdobení stromů v lese ovocem, ...)	2, 5, 6
	poznávání stop ve sněhu	1, 2, 6
Člověk a jeho zdraví	zimní úrazy (bezpečnost při hrách a pobytu venku, ...)	1, 2, 5, 6
	hry ve sněhu - rozvoj zdatnosti, obratnosti	1, 6
	relaxace v pracovně, četba, poslech hudby, pohádky	4, 6
	rozvoj jemné motoriky (stavebnice, korálky, ...)	1, 2, 6
Umění a kultura	zimní/vánoční výzdoba družiny, školy	2, 3, 5
	zpěv, poslech koled	1, 3, 5, 6
	zdobení stromečku v družině, výroba přáníček	1, 5, 6
	výroba dáreků pro spolužáky, rodiče	1, 4, 5, 6

3. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program ŠD je sestaven pro žáky I. stupně základní školy. Vychovatelky z nabídky „obsahu vzdělávání“ operativně zařazují zájmové aktivity a mají tak možnost kreativně reagovat na možné změny se podmínky. Mohou propojovat či přesouvat témata během docházky účastníků do školského zařízení.

Časový plán je součástí 2. bodu obsah vzdělávání.

4. Formy vzdělávání

Školní družina organizuje zájmové vzdělávání pro žáky přihlášené k pravidelné denní docházce. Jde o **pravidelnou** výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost, která probíhá v odděleních ŠD. Při ŠD jsou zřízeny zájmové útvary, které se konají v týdenních cyklech. Využíváme **příležitostnou** formu vzdělávání při každoročně se opakujících mimořádných akcích školní družiny.

5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrace v našem zařízení je realizována individuální formou. Činnost ve školní družině probíhá s ohledem na stupeň znevýhodnění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a při činnosti využíváme jejich možností.

Odchytky od standardní náplně práce volíme i v případě mimořádně nadaného jedince. Snažíme se všem žákům vytvořit vhodné podmínky pro rozvoj jejich osobnosti.

6. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Žáci jsou do ŠD přijímáni na základě zápisního lístku vyplněného zákonným zástupcem. Musí být zaznamenán rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny. O zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy. Odhlásit žáka z docházky do ŠD může rodič na konci kteréhokoliv měsíce. Pokud žák porušuje soustavně školní řád a činnost ve školní družině může být rozhodnutím ředitele školy ze školní družiny vyloučen.

7. Popis materiálních podmínek

Školní družina je součástí základní školy, nachází se v budově I. stupně. Má k dispozici pět místností, z nichž jedna – největší slouží pro ranní a večerní družinu. Herny jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, pomůckami a stolními hrami tak, aby mohla být realizována rekreační a zájmová činnost. K zájmovým aktivitám využíváme tělocvičnu, počítačovou učebnu a školní zahradu vybavenou průlezkami, pískovištěm, houpačkou apod.

8. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání je vedeno čtyřmi vychovatelkami. Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem žáka při volnočasových činnostech. Pedagogické pracovnice se dále vzdělávají v akreditovaných kurzech a samostudiem.

9. Popis ekonomických podmínek

Výši úplaty stanoví na začátku školního roku ředitel školy. Podmínky placení jsou uvedeny na zápisovém lísku, poplatek se hradí za každý započatý měsíc docházky, obvykle je realizován ve dvou platbách za rok. Sourozenci hradí polovinu výše úplaty.

10. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Při zajišťování fyzické, sociální a emocionální bezpečnosti vycházíme ze školního řádu. Obsahuje podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, ochrany před sociálněpatologickými jevy, před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí.

Klademe důraz na:

- vhodný výběr činností a skladby zaměstnání
- správný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostor
- ochranu účastníků před úrazy
- ochranu před násilím a šikanou
- vytvoření příznivého sociálního klimatu

11. Aktivity školní družiny

Zájmové kroužky naší školní družiny

- Pohybové hry
- Míčové hry
- Keramika
- Výtvarný kroužek
- Dramatický kroužek
- Počítače

Příležitostné a každoročně se opakující akce školní družiny:

- Dopravní hřiště – upevnění poznatků z DV.
- Tematické návštěvy knihovny, muzea.
- Divadelní představení v Liberci, Jablonci nad Nisou.
- Prohlídka botanické a zoologické zahrady.
- Drakiáda.
- Tematické spaní ve škole.
- Mikulášská nadílka.
- Účast na vánočním jarmarku; Vánoce očima dětí.
- Vánoční posezení s tradicemi.
- Rej masek – karneval.
- Veletrh dětské knihy a kulturní vystoupení.
- Duben – měsíc bezpečnosti – ukázka výstroje a výzbroje policisty.
- Návštěva kasáren – ukázka vojenské techniky.
- Příměstský tábor - poznávací výlety do okolí Liberce.
- Účast na školních výletech.
- Oslava dne dětí. Bambiriáda.
- Příležitostná účast na kulturních a sportovních akcích pořádaných Magistrátem města Liberce.

12. Identifikační údaje ŠD

Adresa školy:

ZŠ Liberec
ul. 5. května 64/49
příspěvková organizace
46001 Liberec1

IČO: 65642376

Ředitelka školy:

Mgr. Iveta Rejnartová

Telefony:

485 105 119 – I. stupeň + ŠD
485 105 631 – II. stupeň
606 076 420 – II. stupeň mobil

Internet:

www.zs5kveten.cz